

ՀՀ ԿԱ պետական եկամուտների կոմիտե

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 14/2

21 հունիսի 2016թ.

Քննարկվեց «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 12.04.2016թ-ի թիվ 103/06 որոշման դեմ:

«Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ՖՆ իրավաբանական վարչության պետի 12.04.2016թ-ի թիվ 103/06 գանձման որոշմամբ «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ-ին (այսուհետ նաև՝ ընկերություն) առաջադրվել է 7.256.669 ՀՀ դրամ ԱԱՀ-ի տույժ ԵՏՄ անդամ հանդիսացող պետությունների հետ իրականացված գործարքներից: Տեղեկացվում է, որ ընկերությունը զբաղվում է ՀՀ-ից Ռուսաստանի Դաշնություն գյուղմթերքների արտահանման գործունեությամբ: Քանի որ ընկերություն կողմից արտահանումներ իրականացվել են դեռևս մինչև ԵՏՄ գործող պայմանագրերի ուժի մեջ մտնելը, ընկերությունը շարունակել է արտահանումներ կատարել նաև 2015թ-ի ընթացքում: Արտահանված ապրանքները ՌԴ-ում հանձնվել է գործընկեր հարկ վճարող կազմակերպությանը, որը սահմանված կարգով հայտարարագրել է և վճարել հարկերը, սակայն դժվարություններ է ունեցել դրանց վերաբերյալ տեղեկությունները սահմանված կարգով հաստատելու և «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ-ին ուղարկելու ժամանակ, ինչի պատճառով էլ ժամանակին չի ներկայացվել հարկային մարմիններին: Հարկ է հավելել նաև, որ գործընկեր կազմակերպությանն իրենց հարկային մարմինների կողմից ներկայացվել են պատճառաբանություններ այն մասին, որ նշված տեղեկությունները առկա են միասնական էլեկտրոնային դարանում և իրենք կարող են այն թղթային ձևով չտրամադրել:

Հայտնվում է նաև, որ հետագայում բազմաթիվ դիմումների արդյունքում ՌԴ-ի գործընկերոջ կողմից տրամադրվել են համապատասխան տեղեկանքները, որոնք ներկայացվել են տարածքային հարկային տեսչություն: Սակայն հետագայում առանց տույժի հաշվարկի վերաբերյալ որևէ գրավոր հաստատված հիմնավոր փաստաթղթի նախ բանավոր, հետո նաև ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Իրավաբանական վարչության պետի 12.04.2016թ-ի թիվ 103/06 գանձման որոշմամբ, ընկերությանը ներկայացվել է 7.256.669 դրամի ԵՏՄ անդամ հանդիսացող պետությունների հետ իրականացված գործարքներից ԱԱՀ-ի տույժի վճարման պարտավորություն, ինչի վճարման դժվարությունն էլ պատճառ է հանդիսացել ընկերության գործունեության ժամանակավորապես դադարեցմանը:

Հաշվի առնելով, որ նման խնդիրները բնորոշ են նոր տնտեսական համակարգի անցման սկզբնական փուլերում, ինչպես նաև ՀՀ պետական կառույցների կողմից 2015թ-ի տարեսկզբին հայտարարված ավելի մեղմ վարչարարության կիրառման խոստումները, ընկերությունը խնդրում է վերանայել ընկերության նկատմամբ կիրառված տույժի հաշվարկման կարգը և կիրառել «ՀՀ և ԵՏՄ անդամ պետությունների միջև անուղղակի հարկերի հաշվարկման և վճարման առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի

դրույթներով սահմանված նոր կարգը, այն է՝ տույժերի հաշվարկը սկսել արտահանման օրվան հաջորդող 181-րդ օրվանից, ընկերությանն ազատելով 7.256.669 դրամ տույժերը վճարելուց, դրանով իսկ խթանելով ընկերության գործունեության վերսկսմանը և ԵՏՄ անդամ պետությունների տարածք արտահանման գործընթացին:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետը, քննարկելով «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ-ի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ համաձայն հարկային մարմնում առկա անձնական հաշվի քարտի տվյալների 12.04.2016թ-ի դրությամբ «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ-ի չկատարված հարկային պարտավորությունը կազմել է 9.053.955 դրամ, այդ թվում՝ եկամտային հարկ 1.590.395 դրամ, շահութահարկ 5.237 դրամ, հարկային մարմնի զարգացման ֆոնդի պարտավորություն 201.654 դրամ, ԵՏՄ անդամ հանդիսացող պետությունների հետ իրականացված գործարքներից հաշվարկված ԱԱՀ-ի տույժ 7.256.669 դրամ: ԵՏՄ անդամ հանդիսացող պետությունների հետ իրականացված գործարքներից հաշվարկված ԱԱՀ-ի տույժը հաշվարկվել է ԱԱՀ-ի գումարները օրենքով սահմանված ժամկետից ուշ վճարելու արդյունքում: ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչությունում, համաձայն «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի, հարուցվել է վարչական վարույթ ընկերության չկատարված հարկային պարտավորությունները գանձելու և «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական ակտ ընդունելու նպատակով, որի մասին 06.04.2016թ-ին ընկերության ներկայացուցիչը պատշաճ կերպով ծանուցվել է: Սակայն վերջինս չի ներկայացել վարույթի նյութերին ծանոթանալու համար: Ընկերությունը վճարումներ չի կատարել, չի ներկայացրել որևէ բացատրություն կամ առարկություն: Նշված պարտավորություններից 6.685.246 դրամ պարտավորությունը ենթակա է գանձման ՀՀ ֆինանսների նախարարության իրավաբանական վարչության պետի 24.12.2015թ. թիվ 439/06 որոշմամբ: Արդյունքում սույն որոշմամբ գանձման ենթակա պարտավորությունը կազմում է 2.368.709 դրամ, որից ԵՏՄ ԱԱՀ-ի տույժ 630.790 դրամ, եկամտային հարկ 1.576.321 դրամ, հարկային մարմնի զարգացման ֆոնդ 161.598 դրամ:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1 հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով, ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի կողմից 12.04.2016թ-ին ընդունվել է թիվ 103/06 որոշումը (այսուհետ նաև Որոշում) «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ-ից 2.368.709 դրամ պարտավորության գումար գանձելու մասին:

Քննարկման ընթացքում պարզվեց, որ «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ կողմից ԵՏՄ անդամ պետության հետ արտահանման գործարքներն իրականացվել են 2015թ-ի հունվար, փետրվար և մարտ ամիսներին, իսկ 180-րդ օրը լրացել է հունվար ամսվա

համար 2015թ-ի հուլիսի 31-ին, փետրվար ամսվա համար 2015թ-ի օգոստոսի 31-ին, մարտ ամսվա համար 2015 թվականի սեպտեմբերի 30-ին: Արտահանողի կողմից արտահանման հարկային հայտարարագիրը, ներմուծողի հաշվառման վայրի հարկային մարմնի հաստատած՝ ապրանքների ներմուծման և ԱԱՀ-ի վճարման (կամ ԱԱՀ-ից ազատման) մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը ներկայացվել է 19.11.2015թ-ին, 24.11.2015թ-ին և 27.01.2016թ-ին: Ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա հարկային մարմնի կողմից կատարվել են ԱԱՀ-ի պարտավորությունների համապատասխան հաշվարկներ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

«ՀՀ-ի և ԵՏՄ անդամ պետությունների միջև անուղղակի հարկերի հաշվարկման և վճարման առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ ՀՀ տարածքից ԵՏՄ անդամ պետություններ արտահանված ապրանքների օտարման գործարքների նկատմամբ ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառությունը հիմնավորելու համար արտահանողն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին է ներկայացնում միայն

1) արտահանողի լրացրած՝ արտահանման հարկային հայտարարագիրը,

2) ներմուծողի հաշվառման վայրի հարկային մարմնի հաստատած՝ ապրանքների ներմուծման և ԱԱՀ-ի վճարման /կամ ԱԱՀ-ից ազատման/ մասին ներմուծողի լրացրած հայտարարությունը:

Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ մինչև 01.01.2016թ. հունվարի 1-ը գործող խմբագրության համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հարկային պարտավորության ծագման օր է համարվում ապրանքները ՀՀ տարածքից փաստացի արտահանելու (ՀՀ պետական սահմանը հատելու) օրը: Իսկ 2016թ. հունվարի 1-ից՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հարկային պարտավորության ծագման օր է համարվում ապրանքները ՀՀ տարածքից փաստացի արտահանելու (ՀՀ պետական սահմանը հատելու) օրվան հաջորդող 181-րդ օրը:

Օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Օրենքի 3-րդ հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը ապրանքները ՀՀ տարածքից փաստացի արտահանելու (ՀՀ պետական սահմանը հատելու) օրվան հաջորդող 180 օրերի ընթացքում չներկայացնելու դեպքում արտահանված ապրանքների՝ «Մաքսային կարգավորման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված մաքսային արժեքի նկատմամբ առաջադրվում է ԱԱՀ՝ 20 տոկոս դրույքաչափով:

Օրենքի 5-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ նույն հոդվածին համապատասխան հաշվարկված՝ պետական բյուջե չվճարված (պակաս վճարված) հարկերի գումարների նկատմամբ հաշվարկվում են տույժեր՝ «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

Օրենքի 5-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ Օրենքի 3-րդ հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը ապրանքները ՀՀ տարածքից փաստացի արտահանելու (ՀՀ պետական սահմանը հատելու) օրվան հաջորդող 180 օրվանից հետո ներկայացնելու դեպքում արտահանված ապրանքների մասով՝

1) առաջադրված և դեռևս չվճարված ԱԱՀ-ի գումարների գծով պարտավորությունը այդ փաստաթղթերը ներկայացնելու օրվան հաջորդող օրը դադարում է.

2) առաջադրված և վճարված ԱԱՀ-ի գումարները ենթակա են հաշվանցման հարկ վճարողի այլ հարկային պարտավորությունների դիմաց և (կամ) վերադարձման:

Տվյալ դեպքում Օրենքի 5-րդ հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված տույժերը վերահաշվարկման, հաշվանցման և (կամ) վերադարձման ենթակա չեն: Այսինքն, «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ նկատմամբ ԱԱՀ-ի գծով տույժերը հաշվարկվել են վերագրյալ իրավանորմերով սահմանված կարգով:

Ինչ վերաբերվում է գանգատում բերված միջնորդությանը՝ «Արտ-Արմեն Ֆրուտ» ՍՊԸ-ի նկատմամբ «ՀՀ և ԵՏՄ անդամ պետությունների միջև անուղղակի հարկերի հաշվարկման և վճարման առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով սահմանված նոր կարգը կիրառելու, այն է՝ տույժերի հաշվարկը արտահանման օրվան հաջորդող 181-րդ օրվանից սկսելու վերաբերյալ, ապա այն հիմնավոր չէ, քանի որ նշված կարգը գործում է 2016թ-ի հունվարի 1-ից, այն դեպքում, երբ պարտավորության ծագման օրը՝ ապրանքները ՀՀ տարածքից փաստացի արտահանելու (ՀՀ պետական սահմանը հատելու) օրվան հաջորդող 180 օրը լրացել է 2015թ-ի ընթացքում: Հետևապես տույժերի հաշվարկման ժամանակ անհրաժեշտ է ղեկավարվել տվյալ ոլորտը կարգավորող՝ մինչև 2016թ-ի հունվարի 1-ը գործող օրենսդրության պահանջներով:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը՝

ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի 12.04.2016թ. թիվ 103/06 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել տեսչական մարմինների միասնական բողոքարկման հանձնաժողով կամ ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ